Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 109 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 10, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 10-го ЧЕРВНЯ 1997 р. Ч. 109 РІК CIV.

Л. Кучма нараджувався з А. Ґором

Як уже інформовано, в днях 14–16-го травня у Вашінґтоні перебував Президент України Леонід Кучма та відбув ряд зустрічей, включно з президентом Биллом Клінтоном. На фото вгорі Л. Кучма з віцепрезидентом Албертом Ґором під час нарад Двонаціональної комісії ЗСА—Україна. Комісія створена для затіснення співпраці між ЗСА і Україною.Посередині перекладач Державного департаменту Марта Зєлик..

Валютна резерва України зросла вдвічі

Київ. — Наприкінці минулого року резерва твердої валюти в Україні збільшилася до чотирьох більйонів долярів, що удвічі більше, ніж на початку, повідомило 6-го червня аґентство Ройтерс, покликаючись на Віктора Ющенка, голову Національного Банку України.

Виступаючи в парляменті, він сказав також , що збільшення обігу на валютному ринку вказує на стабільність гривні, яку запроваджено у вересні минулого року за курсом 1.76 гривні за доляр. 4-го червня за доляр давали 1.86 гривні.

За словами В. Ющенка, минулого місяця обіг на валютному ринку досяг 2.6 блн. дол., що на 1.1 блн. дол. вище, ніж в травні 1996 року. Цього самого місяця 1995 року обіг був ще менший — 535 млн. дол.

Голова НБУ додав, що в 1996 році гривня зне-цінилася на 5.5 відс., в той час як у 1995 році гроші впали в ціні на 72.3 відс.

Американські поліціянти перебувають у Львові

В українській львівській пресі появилася світлина американських поліціянтів з українськими „беркутівцями". У поясненні сказано, що в рамках міжнародної програми „Гармонія" приїхали вони, щоб обмінятися досвідом своєї праці. Між членами американських поліціянтів є українець із Джерзі Сити шериф Володимир Заліско. На світлині з двома членами „Беркута", він в другому ряді, перший зліва, в часі патрульної служби на вулицях Львова. Їхня поява, коментує преса, викликала широке зацікавлення і здивування.

Критикують владу за легковаження національними інтересами

Київ. — Аналізуючи зовнішню політику України, вчені прийшли 3-го червня до висновку, що українські урядовці мало дбають про національну безпеку, повідомила УНІАР.

„Сьогодні влада не враховує національні інтереси у зовнішньо-політичній діяльності", — сказав депутат Ігор Осташ, виступаючи на „круглому столі", організованому в Домі Вчених Інститутом Трансформації Суспільства. Він додав, що Верховну Раду, яка повинна впливати на зовнішню політику, зовсім усунено зі „сцени".

Учасники наради відзначили, що „вектори української зовнішньої політики повинні спрямовуватися у різні напрямки, виходячи з національних інтересів України". Однак пріоритетним напрямком є інтеґраційний процес з европейськими державами, який відбувається, на жаль, повільно і непослідовно.

„Президент у своєму зверненні до Верховної Ради чітко зазначив, що Україна повинна активізувати діяльність на інтеґрацію з европейськими і трансатлантійськими структурами, — сказав депутат Іван Заєць. — Але складається ситуація, що, наголошуючи на цьому напрямку міжнародної політики, ще не подана заява до Европейської спільноти, не подана заява про вступ України до НАТО. І це може бути оцінено таким чином: або Президент свідомо веде політику подвійних стандартів, або Президент сьогодні не керує зовнішньою політикою, і Кабінет Міністрів веде Україну зовсім в інший бік".

Як відомо, Україна наприкінці травня підписала з НАТО хартію з питань безпеки, що дає їй право проводити з альянсом консультації у разі зовнішньої загрози. Однак покищо вона не виявила бажання вступити до союзу. Впродовж останніх місяців українські урядовці зробили низку суперечливих заяв щодо відносин з НАТО, збиваючи з пантелику як альянс, так і Росію.

Даючи оцінку українсько-російському договорові, підписаному в Києві 31-го травня президентами обох країн, директор Інституту Післякомуністичного Суспільства Микола Томенко сказав, що „українські дипломати пішли хибним шляхом". За його словами, підписавши цей договір Україна програла, не зважаючи на те, що Росія визнала українську самостійність і її кордони. Цієї ж думки дотримуються й інші експерти, вважаючи, що угода про базування російської фльоти в Севастополі — це справжня загроза національній безпеці України.

За словами завідувача Національного Інституту Стратегічних Досліджень Григорія Перепелиці, укладення Росією договору з Україною є тактичним ходом, спрямованим на зміцнення російської військової присутности на Чорному морі, свого становища перед НАТО і на утримання України від вступу до НАТО. А це вже є загрозою національній безпеці і може привести до страшних наслідків у разі військового протистояння Росії і НАТО, сказав він.

Передбачають вищий урожай, ніж торік

Київ. — Завдяки сприятливій погоді Україна сподівається зібрати цього року 35 млн. тонн збіжжя, що майже на 10 млн. тонн більше, ніж минулого року, повідомило аґентство Ройтерс.

Голова гідрометереологічного центру Микола Кульбіда сказав 6-го червня, що дощі в другій половині травня покращили ситуацію в сільському господарстві, яка виникла на початку весни в результаті посухи в багатьох реґіонах. За його словами, озимої пшениці буде зібрано 20 млн. тонн, що значно більше за 13.1 млн. тонн торік. М. Кульбіда не сказав, яким буде урожай ярих культур.

Цієї весни погода в Україні була холоднішою і вологішою між торік, коли посуха знизила загальний збір збіжжя до 25.4 тонни, найнижчого показника від 50-их років. М. Кульбіда зазначив, що хоч посуха спостерігається в деяких південних і східніх реґіонах, умови на решті території є або добрі, або відмінні. За його словами, очікується, що з одного гектара буде зібрано 31 центнер зерна у порівнянні до 22.4 центнера минулого року.

Міністер сільського господарства Михайло Зубець, виступаючи на пресконференції, сказав, що вищий урожай дозволить Україні збільшити експорт зерна удвічі. Як відомо, Україна продає збіжжя країнам СНД, Східньої та Центральної Европи. Міністер передбачив також, що значно підвищиться урожай кукурудзи, який торік впав до 1.8 млн. тонн з 2.2 млн. тонн в 1995 році.

Експерти з сільського господарства вже раніше зазначали, що цьогорічний урожай в Україні достигає добре. Однак зібрати його буде не таке вже легке завдання.

Китай і Україна шукають військового зближення

Київ. — На підтвердження свого особливого інтересу до України Китай послав до Києва військову делеґацію на чолі з міністром оборони, яка має обговорити 6-10-го червня військову співпрацю, повідомила УНІАР.

Генерал-полковник Чи Хаотян, який є також заступником голови Центральної військової ради Китаю, прибув до Києва на запрошення Міністерства Оборони. Це є його перша офіційна візита в Україну.

„Ваш приїзд я оцінюю як підтвердження розвитку традиційно дружніх відносин між Україною і Китайською Республікою. То є доказ інтересу, який має місце і в Україні, і в Китаї. Вірю, що ваша візита стане своєрідним етапом поширення стосунків в тій важливій галузі, яку ви представляєте", — сказав 6-го червня голова Верховної Ради України Олександер Мороз на зустрічі з китайським міністром.

„У Китаю пріоритетне ставлення до України серед усіх інших країн СНД", — сказав на пресконференції Володимир Мухін, голова парляментарного Комітету з питань оборони і державної безпеки. В. Мухін, який був присутній на зустрічі Ч. Хаотяна з О. Морозом, розповів, що розмова йшла про співпрацю в будівництві збройних сил і в галузі військової техніки. „Україна має передову розвинуту військову науку, особливо прикладну, в галузі озброєнь", — процитував він китайського міністра.

На зустрічі, крім В. Мухіна, були також присутні міністер оборони України Олександер Кузьмук і голова парляментарного Комітету з питань ядерної політики та ядерної безпеки Михайло Павловський. Останній є також керівником депутатів з міжпарляментарних зв'язків з Китаєм.

Як відомо, Китай запропонував свого часу Україні ґарантії ядерної безпеки в обмін за відмову від ядерної зброї. В квітні віцепрем'єр Державної ради Китаю У Банго, висловивши під час відвідин Києва задоволення розвитком китайсько-українських відносин, підтвердив намір Китаю щодо надання ґарантій. В серпні минулого року у взаєминах двох країн було деяке похоло-

(Закінчення на стор. 3)

Відновлюються переговори на Близкому Сході

Каїр, Єгипет. — Тут у неділю, 8-го серпня, на тригодинній зустрічі ізраїльські та палестинські посередники намагалися відновити перервані ще в березні мирні переговори.

Згадана зустріч була вислідом дипломатичних заходів за посередництвом Єгипту включно з трьома телефонічними розмовами між ізраїльським прем'єр-міністром Беньяміном Нетаняґу та вождем палестинців Ясіром Арафатом, які були їхнім першим прямим контактом від часу припинення переговорів з приводу розпочатої Ізраїлем будови нових мешканевих приміщень для жидівських переселенців у східньому Єрусалимі, заселеному палестинцями.

Наради відбулися у Палаці Єдности єгипетського президента Госні Мубарака та протривали майже три години, але згідно зі звідомленнями Єгипетського близькосхіднього пресового аґентства нікому не відомо, які були успіхи цих нарад, бо до приміщення нарад репортерів і фотографів засобів масової інформації не допустили.

Одначе перед від'їздом з Каїру керівник ізраїльської делеґації Їцак Мольхо сказав кореспондентам, „що розмови були конструктивними і вирішено їх продовжувати у майбутньому", але відмовився від будь-яких дальших коментарів.

Аналітики уважають, що поки обидві сторони не дадуть знаків будьяких компромісів, то сподіватись на успіхи більшого маштабу немає причин. Все ж таки, треба, на їх думку, привітати навіть ці спроби, бо в іншому випадку, ситуація може ще більше загостритись, а це безперечно не буде нікому корисним.

У П'ЯТНИЦЮ, 6-ГО ЧЕРВНЯ, ув'язненням на 24 роки і сім місяців суддя Федерального окружного суду в Александії, Ва., Джеймс Качеріс покарав колишнього працівника Сі-Ай-Ей. Гаролд Ніколсон, якому 46 років, був ув'язнений 16-го листопада минулого року на міжнародному летовищі ім. Далласа біля Вашінґтону, на підставі підозрінь, що він працює в користь Росії. Як виявилось, підозріння були оправданими, бо Г. Ніколсон признався до вини, а на оправдання сказав, що робив це для того щоб отриманими від росіян грошима забезпечити матеріяльну майбутність своїм дітям.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ПЛАТА ЗА ЖИТЛО ЗРОСТЕ В 1.5 РАЗА

ОДЕСА. — Тут на пресовій конференції заступник міністра економіки України Віктор Кальник повідомив, що українські міністерства економіки і фінансів, Антимонопольний комітет і Державне теплове господарство подали Урядові проєкт постанови про завершення переходу на нову систему оплати. Цей перехід розпочався у 1994 році з 4-ох відсотків, а загалом проти сьогоднішніх норм плата збільшиться в півтора раза. За словами Кальника, "все це робиться в контексті з заходами зменшення податкового тягара на промислові підприємства і взагалі на виробника в Україні". Міністер економіки Юрій Єханурів у свою чергу провів пресову конференцію в Києві, на якій сказав, що повна оплата житла і послуг, яка вступає в силу з 1-го червня, є справедливою з економічної точки зору і дасть змогу Урядові надавати цільову допомогу тим, хто її найбільше потребує. Це також допоможе відновити справедливість щодо мешканців села. Від 1-го червня вони мають право на отримання такої самої фінансової допомоги від держави, як і мешканці міста. Повна оплата житла дасть можливість українським підприємствам збільшити свій оборотний капітал на 1.2 блн. гривень.

ПРАВО НА ВІЧЕ ВИБОРЮЮТЬ ЧЕРЕЗ СУД

КИЇВ. — Київська міська державна адміністрація не дала дозволу на проведення віча захисту трудівників на Майдані Незалежности, ініційованого Всеукраїнським Об'єднанням Солідарности Трудівників (ВОСТ). Відмову вмотивовано сьомим пунктом положення про зібрання і демонстрації, затвердженим міською адміністрацією 26-го листопада 1996 року. Президент ВОСТ Олександер Джулик вважає, що відмова "є актом протизаконним і суперечить статті 39 Конституції України". Отже підзаконний акт став головнішим, ніж закон. Президія ВОСТ вирішила оскаржити через суд неконституційні дії Київської міської державної адміністрації. Водночас керівники ВОСТ подали заяву на проведення на Майдані Незалежности віча 18-го жовтня, повідомив О. Джулик.

НАРОДНО-ДЕМОКРАТИЧНА ЛІГА МОЛОДІ

КИЇВ. — Тут відбувся установчий з'їзд Народно-Демократичної Ліґи Молоді. Створення ліґи ініціювали Народно-Демократична Партія України та молодечі організації, що входять до об'єднання "Нова Україна". Головою ліґи обрано 25-річного експерта Ради національної безпеки та оборони Костянтина Ващенка.

КОНФЕРЕНЦІЯ "ОДЕСА І УКРАЇНЦІ"

ОДЕСА. — Тут у приміщенні Одеського державного університету відбулася конференція "Одеса і українці". Організував конференцію Чорноморський Науковий Інститут ім. Юрія Липи. За словами директора інституту Олега Зінчука, мета проведення конференції не політична: "Ми маємо показати обличчя причорноморської Одеси саме як українського міста, оскільки останнім часом на південних теренах України з'явилися різноманітні деструктивні проросійські рухи". Заступник директора інституту Сергій Боган повідомив, що на цей рік запляновано проведення конференцій "Українські військові формації часів Другої світової війни і участь українців в арміях чужоземних держав", "Українське православ'я: проблеми становлення Помісної Церкви". "Національна безпека України і перспективи зовнішньої політики України".

Л.КУЧМА ЗАДОВОЛЕНИЙ ПІДПИСАННЯМ ДОГОВОРУ МІЖ УКРАЇНОЮ І РОСІЄЮ

БОРИСПІЛЬ. — Після проводів російського президента Боріса Єльцина Президент України Леонід Кучма та прем'єр-міністер Павло Лазаренко відповіли на деякі запитання журналістів. Л. Кучма сказав: "Я гадаю, що стає менше політиків, які вважають, що Україну можна просто придушити економічно. Це, я думаю, на сьогодні головне. Від того, що ми всі співпрацюємо, виграють усі, у тому числі і Україна, і Росія. Тому що силою досі нічого нормально не вирішувалося". П. Лазаренко зазначив, що обидві після підписання договору обидві держави перейдуть на якісно новий рівень співробітництва. Передусім, це стосується товарообігу.

КОНФЕРЕНЦІЯ ДПУ

МИКОЛАЇВ. — Тут відбулася звітно-виборча конференція обласного відділу Демократичної Партії України. Учасники конференції наголосили на необхідності кропіткої підготови до наступних виборів у ради всіх рівнів. Обласна організація ДПУ вже увійшла до передвиборчого об'єднання "Рух за народ. за Україну" і проводить ефективну діяльність. Новим головою Миколаївської обласної організації ДПУ обрано депутата обласної Ради Віктора Євдокимова, а його заступником — депутата Міської Ради Бориса Мороза.

Група американських лікарів була в Україні

Ню Йорк, Н. Й. (О. К.). — В понеділок, 26-го травня, відлетіла з летовища ім. Кеннеді в Ню Йорку група 15 лікарів і медсестер під проводом добре вже відомого із своїх самаританських діл для незрячих в Україні, д-ра Василя Селезінки.

Група очних лікарів та медсестер перебуває тепер два тижні в Івано-Франківському для проведення численних операцій та прослідження очних хворіб. Ентузіясти допомоги Україні в цій ділянці, яких зорганізував д-р В. Селезінка в Каліфорнії, взяла зі собою великий матеріял для прослідження зору та для лікування.

Американські лікарі та медсестри повернулись до Каліфорнії, а д-р В. Селезінка залишиться ще щоб слідкувати за своїми пацієнтами.

Перші його пацієнти тепер були три сестри Буряк, про яких обширно писалося у „Свободі" 11-го січня, коли вони за старанням д-р В. Селезінки перебували у клініці в Каліфорнії, щоб перейти складну та рідкісну операцію очей. Тоді вже було устійнене, що літом д-р В. Селезінка особисто витягне заложені рурки, як закінчення складного лікування.

Організація, що допомагає хворим в Україні знаходиться в Каліфорнії і якщо є бажаючі її допомогти можна писати на адресу: California Ass'n to Aid Ukraine, 43–15 Melrose Ave., Los Angeles, Calif. 90029; тел. (818)763–6911.

Д-р В. Селезінка (перший зліва) із своїми помічниками на летовищі. Перша справа — Марія Йовик.

У СВІТІ

У П'ЯТНИЦЮ, 6-ГО ЧЕРВНЯ, з погамованою усмішкою на обличчі Жак Шірак, консервативний президент Франції, головував на першій сесії нового соціялістичного уряду, що його в неділю,1-го червня, проти його бажань обрав французький народ. Все ж таки на вступі президент Ж. Шірак підкреслив, що їхня співпраця у керуванні державою базуватиметься на взаємній пошані. На цьому першому засіданні новий прем'єр-міністер Ліонель Жоспен коротко представив плян свого уряду та підкреслив, що головним завданням буде стимулювання росту економіки та створення місць праці.

В АМЕРИЦІ

СЛІДСТВО НЕЗАКОННИХ ДАТКІВ на виборчу кампанію президента Билла Клінтона в 1996 році виказало, що найменше 200,000 дол. були даровані фіктивними особами, а в одному випадку навіть особою, котра вже давно не живе. Демократична Партія вже давніше признала, що 3 млн. дол., вписаних до партійної скарбниці з призначенням на виборчу кампанію Б. Клінтона походять зі сумнівних джерел. Одначе теперішнє слідство всій цій афері надає зовсім іншого вигляду, бо з цими найновішими доказами виглядає, що датки були свідомо спрямовані до виборчого фонду Демократичної партії в імені неіснуючих або й неживучих осіб.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Пусти ж мене, мати, до табору

Наближаємося до тієї пори року, коли діти мріють про закінчення навчання в школі та інших позашкільних зайнять, пов'язаних з цілорічними обов'язками, а батьки намагаються заплянувати своїм дітям вакаційні розваги і відпочинок, котрі були б для них приємними та заразом і корисними. Ця справа не дається так легко, як здавалося б до здійснення, бо як звичайно, всім відомо про те, що будь-які батьки зовсім не знають, чого для справжнього відпочинку їхнім дітям потрібно, а вже цілковито не мають найменшого розуміння про розривкові уподобання своїх нащадків, зокрема коли мова про юнацтво та підлітків. Тому батьки в загальному, а спеціяльно ті, де обоє змушені працювати, намагаються розплянувати вакаційні — вільні від шкільних зайнять місяці так, щоб якнайбільше їхні діти були разом з ними, або під опікою фахових і довірених осіб.

Батькам української дітвори в Америці, котрі свідомі своїх обов'язків, проблеми вільних від шкільних зайнять літніх місяців є куди більше утрудненими, бо перед ними ще й додаткові завдання — зберегти своїх дітей від цілковитої асиміляції, не завжди відповідного оточення і дати їм хоч мінімальні знання традицій та культури народу, з якого походять. Це не легке завдання, що його намагаються здійснити ті батьки, котрі справді турбуються майбутністю своїх дітей. Ті, що вже перейшли той нелегкий шлях виховання своїх дітей та допомогли їм стати повноцінними громадянами країни в якій живуть і повновартісними членами української громади, знають,скільки, труду, часу і турбот все це коштувало. Однак, вони також свідомі й того, що у вирощенні своїх дітей їм сприяли різні виховні чинники зорганізованої української громади — Церква, школа українознавства, молодечі організації, місцеві музеї та інші громадські установи.

До кращих із виховних засобів у літньому сезоні, незаперечно, треба зарахувати різні вишкільшні, виховні, спеціялізовані спортові, музичні, танцювальні та відпочинкові табори, котрі своїми різноманітними програмами можуть напевно зацікавити велику кількість дітвори та юнацтва.

Табори і таборування — це не тільки один з кращих виховних засобів, це в першу чергу, зустріч з природою і життя серед неї в колі своїх однолітків; це територія, на котрій стрічаєшся і в атмосфері щоденного труду знайомишся, зживаєшся та насичуєшся надхненням; це вільне життя, але у межах порядку та організованости, переплетеного корисними зайняттями; це нарешті, незабутня романтика мрійливих пісень при палаючому багатті; це гутірки про те, що було і про сьогодення, та мрії про незнане, але таке привабливе для кожної молодої істоти майбуття. Здорові та міцні духовістю народи високо цінять таборове життя й уважають табори конечним доповненням у всебічнім вихованні.

Українська громада в Америці і Канаді може похвалитися справжнім вибором і різноманітністю таборових можливостей для дітвори та юнацтва, починаючи від таборів „Пташат", дітвори і молоді та тенісосового на Союзівці, новацтва і юнацтва молодечих організацій Пласту, СУМ і ОДУМ, дітей і доросту таборів УЗХ, танцювальних на „Верховині", гри на бандурі в інших відпочинкових оселях, до спортово вишкільних і спеціялізованих, розкинених по мальовничих теренах Північно-американського континенту.

З таким вибором і різноманітністю можливостей таборування, нехай не буде ні одної дитини в нашій громаді, щоб її прохання: „ Пусти ж мене, мати, до табору" — не було здійсненим. Серед батьків нехай не буде нікого, хто б оправданням коштів, незнанням, куди і як, чи просто з байдужости залишили своїх дітей поза таборовим життям цього літа. Пам'ятайте, що міська вулиця ніколи не є бажаним виховним засобом і вулична наука під час літніх вакацій в ніякому разі не буде корисним елементом вашій дитині, хіба навпаки.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Проф. Данило Гусар-Струк

„ЗНИКЛИ БЕЗ СЛІДУ!"

Так пояснюватимуть в майбутньому ґіди, коли хто з наших нащадків запитає про нас, про українців, що жили поза Україною. Або, прямо відповідять, що нічого про таких не знають, нема по них сліду. Як це так? Коли Ви підете в Торонто, де тепер розкинувся Кенсіґтон ринок, там натрапите на божниці, які стоять свідками того, що колись там жили жиди. Та коли ви схочете знайти сліди українського життя з-між воєнного часу, — це Вам уже не вдасться. Деякі українські установи ще існують, а, наприклад, Народний дім — зник. Його продали і вже нема його, по ньому і слід застиг. Колись там кипіло українське життя, колись там ставили п'єси, була бібліотека, а тепер навіть немає напису, що тут, у цьому будинку, таке то і таке відбувалося.

Та це Північна Америка, де пошана до минулого не дуже розвинена і не одне розвалюється без найменшої уваги на історичну вартість. Все в ім'я майбутнього і проґресу. Може тому і не треба дивуватися. Ми ж тут, в Північній Америці, поступаємо не інакше як всі. Себто, це не якась неґативна специфіка української поведінки.

В Европі, де пошана до минулого дуже розвинена, де на кожному будинку, що має за собою історію, така історія позначена, рясніють таблички, що сповіщають, хто із їх знатностей де родився, хто де жив, — тут все є інакше. Тут і в українському середовищі повинно б бути інакше. Ми тут повинні б мати більшу пошану до слідів нашого буття, нашої діяльности. На жаль, на превеликий жаль, так воно не є. Наведу кілька прикладів.

Недалечко Парижу, трохи на північ лежить маленьке містечко Сенліс, що має свою історію від IX століття і яке для нас цікаве тим, що у тому містечку Анна Ярославна в 1060 році уфундувала монастир. Французи, що дуже дбають про свою історію, навіть тут при вході до монастиря (тепер школи) мають статую Анни Ярославни — фундаторки з підписом „Анна з Києва, королева Франції" (Тут, до речі, колись було написано „Анна з Росії", але завдяки старанням нашої громади і за допомогою української амбасади у Франції це недавно змінили хоч не на „Анну з України", а „Анну з Києва", — та це, мабуть, історично більш правильно). З цього, що французи мають цю статую і напис, — українці теж користають. Все ж таки цей монастир, уфундований нашою княжною, — це найстарший пам'ятник українського буття в Західній Европі. Чи не варто б Україні звернути на це більше увагу?

А що з „слідами" там, де нема французького зацікавлення? Якщо говорити про Францію, де знайти, наприклад, доми, в яких жили гетьман Пилип Орлик, Марко Вовчок, Михайло Драгоманів, Федір Вовк, Михайло Грушевський, Олександер Архипенко? Де табличка на рю Расін, що тут такого то і такого був атентат на Симона Петлюру? Хто зна, може ті доми, в яких жили визначні українці, вже не стоять, а як стоять, то може вже і ніхто не знає, хто коли там жив? Та варто б поцікавитися якомусь молодому історикові і може б віднайшлися ці місця. А вже тоді треба б Україні, як державі, подбати, щоб на тих місцях таки появилися таблички, які б засвідчили, що, хоч Україна відновила свою державність у 1991 році, вона, — як сказав Президент Клінтон, — одна з найстарших країн в Европі.

Багато зусиль треба буде вкласти, щоб відтворити сліди нашого буття. Не завжди це вдасться. А коли не вдасться — це буде велика для нас, українців, втрата. Щоб запобігти такого роду втратам на майбутнє, треба тепер уже робити всі заходи, щоб наша присутність, наша праця поза Україною не зникла.

Наведу ще пару моментів, пов'язаних із Францією. Володимир Винниченко, славний письменник і голова Директорії, жив у Мужені, в Франції, майже тридцять років. Там він і помер. По ньому в тому провансальському „Мас-і" (тип будинку) жили малярі Іванна Нижник-Винників та Юрій Кульчицький. Вони самі не всилі були вдержати цю посілість. Зверталися вони до української громади — але громада (через певну контроверсійність Винниченка-політика) не відгукнулася. Архіви Винниченка врятувалися завдяки старанням Григорія Костюка і опинилися в Колюмбійському університеті в Ню Йорку. Архіви Іванни Нижник-Винників та Юрія Кульчицького, як і їх творчі надбання, перебрала і відвезла в Україну українська амбасада у Франції. Посілість продали вже. І все зникло. Недавно, відвідуючи Мужен, я не міг знайти і сліду, де жив і працював визначний письменник і голова українського Уряду. Коли б це був, скажім, якийсь Турґенєв чи Масарик, то напевно була б хоч табличка, що саме тут жив і працював і вмер такий то і такий. Ще, мабуть, не зовсім пізно і можна б таки табличку поставити, коли б цього вимагала Україна почерез свою амбасаду. Та будинок вже пропав. Посілість українська на французькій Рів'єрі зникла. Тепер щось купити там — коштувало б дуже багато. А ми мали і могли б були затримати, коли б знайшлися були якісь меценати, що дивляться ширше і дальше. Тепер можна б було цю посілість передати Україні. Від прибутку, голова не болить. Та нема що передавати. Зникло.

Найстарша українська друкарня у Франції при рю Сабо, звідки від 1933 року виходить часопис „Українське слово", перебуває в загрозі закриття. Немає грошей втримати приміщення. Приміщення розташоване в центрі Парижу в шостому арондізмонті. Це дуже вартісна посілість, але вона в загрозі. Знову твориться ситуація, що надбання української громади пропаде і з тим пропаде ще один слід українського життя і творчости у Франції. До цього слід би всіма зусилями не допустити. Але чи знайдуться люди з грішми і зрозумінням, щоб не сталася і ця катастрофа? Знову ж треба б знайти мецената, щоб дав гроші на втримання українського будинку в центрі Парижу. Польський дім є на берегах Сени, мадярський — недалеко Люксембурзького парку. Чому б і українцям не мати посілости недалеко від бульвару Сан Жермена?

Під загрозою перебуває теж ще одна українська установа — Сарсель. Місце, де після війни відновилося НТШ, де родилася „Енциклопедія українознавства", де працювали такі визначні українські вчені, як Володимир Кубійович, Зенон Кузеля, Володимир Янів, Олександер Кульчицький, де зберігається бібліотека НТШ, врятована від большевицьких військ, що наступали. Ця посілість може піти слідами Мас-у Винниченка. Нема грошей на утримання. А сама посілість, хоч не лежить у Парижі, але розташована все таки в дуже вигідному місці, — якраз між летовищем Шарль де Ґоль і Парижем, — вона займає велику площу і на ній два будинки. Все це запущене і поволі розвалюється. Невже і це має піти слідами Народного дому в Торонті і „Закутка" Винниченка в Мужені, чи чого іншого?

Часто чути, що, мовляв, ніхто не цікавиться будинком, молоді туди не заходять, а старі вже повмирали, — тому „найкраще позбутися, продати". Так зроблено з Народним домом у Торонто. Так деякі пропонують зробити і з Сарселем біля Парижу і з друкарнею „Українського слова" в самому Парижі. Це дуже короткосяжний погляд. Це так, як говорила колись моя бабця: „Продай хату й купи яблук". Тут важливе не тільки те, що такого роду посілості легше продати, ніж купити, але тут ще грає ролю і почуття історії, традиції й уваги до того, що було, та намагання зберегти по собі слід для майбутніх поколінь.

Була колись „Акція С" (Сарсель) і наші люди жертвенно підтримували працю над „Енциклопедією українознавства", був проєкт англомовної Encyclopedia of Ukraine, і наша громада, зокрема в Канаді, потрудилася цей проєкт успішно довести до кінця. Тепер є проєкт перекладу на англійську мову десятитомової історії України Грушевського. Знову українська громада відгукнулася і полинули щедрі пожертви на цей проєкт. Акцію С, підримку Encyclopedia of Ukraine і підтримку перекладу Грушевського єднає те, що це проєкти одноразові, хоч і не легкі. Це не те, що вічне забезпечення існування конкретної посілости. Дотепер ми дуже мало уваги звертали на самі посілості. Ми їх будували чи купували, але, коли вони переставали бути для нас потрібними, ми їх занедбували, продавали. І так зникали і далі зникають всі конкретні сліди нашої бувальщини. Лишаються дуже важливі здобутки наукові, але місця, де їх творилося, де жили славні наші люди, — такі зникають. А коли наші внуки подорожуватимуть місцями, де жили українці, *що* вони зможуть оглядати, крім, мабуть, церков? А шкода, тим більше, що деякі посілості, такі як, наприклад, друкарня на рю Сабо чи Сарсель, розташовані

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Травестія „Наталки Полтавки" в Нюарку

Під патронатом Українського Конґресового Комітету Америки при співпраці з Українськими Злученими Організаціями великого Клівленду та Мистецьким Центром „Світлиця" відбулась у Нюарку, Н. Дж., на кшталт колишньої оперети „Наталки Полтавки" Івана Котляревського, травестія у виконанні добірних артистів Львівського Державного Академічного Драматичного театру ім. Марії Заньковецької.

З хвилиною появи оголошення в „Свободі" ми з учнями Школи Українознавства в Пассейку чимало зраділи, бо саме закінчили вивчення змісту „Наталки Полтавки". Що ж могло бути кращим для закріплення вивчення цього шедевру, як зорове сприйняття його. І батьки моїх учнів радо привітали цю нагоду, щоб наша молодь побачила ті вельми вагомі прикмети високоякісної духовости й моралі народного побуту українського села. Адже саме тими прикметами моралі (які й наголошувала на лекції літератури) українського села дав відповідь Іван Котляревський своїм твором „Наталка Полтавка" московському письменникові кн. Шаховському, який не щадив глуму над нашим народом села в своєму творі „Козак-стихотворець".

Приємно було бачити моїх учнів на залі, саме тих, що щиросердечно сприймають науку нашої літератури, яку ми наголошуємо як таку, що не поступається (взявши під увагу роки Валуївських, Емських і Сталінсько-Брежнєвських заборон) перед літературою тих творів, які стрічають наші учні в школах Америки. Зрештою зміст „Наталки Полтавки" вивчали й їхні матері в моїй клясі. І дуже приємно було почути слова народного артиста В. Козака при відкритті вистави: „Завдяки своїм цінностям, 'Наталка Полтавка' до сьогодні не сходить із сцени. І що саме цим клясичним твором з появою першої в 1819 році вистави виховувались у минулому наші батьки, ми і дальше будемо виховувати нашу молодь". Слова ті були наче відлуння слів вчителів Школи Українознавства в ЗСА. Наголошуючи красу і цінність української літератури, ми в школах прокладали й прокладаємо місток нерозривности моралі (такої ж бо на „милицях" в ЗСА!) українського народу і героїв-персонажів у творах українських письменників нашої України.

Отже словами В. Козака та знаючи вибагливо-добірний рівень акторів Театру ім. М. Заньковецької (будучи у Львові, бачила разів декілька їхні виступи) була я більш чим переконана, що буде причина захоплюватись виконанням кожної ролі зокрема. До речі, так воно й було, бо часто-густо присутні на залі винагороджували оплесками добірність гри акторів. Але, на жаль, у зміст п'єси І. Котляревського закралось щось на зразок кабаретної „інтермедії". Чи було це зумисно вставлене для нас, „американців", щоб цим „звеселяти"? Бож напевно не мав Котляревський на думці „обливаного понеділка", коли писав „Наталку Полтавку", як це нам довелось побачити, коли Возьний, напившись черпаком з криниці води, решту її вилляв вмеживіччя й на одяг присутніх на залі. Також не думаю, що хотів Котляревський представити Терпелиху, як ось ми бачили в Нюарку, коли вона, йдучи залею в напрямі сцени, взяла за руку мужчину і повела зі собою. Там на сцені навчала покласти голову на її рам'я, чи пак грудь, а відтак по-кабаретному навчала такого роду „пестощів" його жінку. Хіба це вміщається в клясичний твір Котляревського? Ну і врешті поведінка Миколи, коли той сходить зі сцени й також по-кабаретному підводить з крісла даму й в обіймах палко цілує. Чи це приклад моралі часу Котляревського в українському селі? Чи годиться в клясику вставляти подібні „інтермедії"? Те все натякало, що це під режисеруванням письменника Шаховського... І ледве чи той, хто не знав би правильного змісту клясичного твору Котляревського, після тих „витівок інтермедії" назвав би його клясичним твором, на якому мали б „виховуватися покоління"...

Тому в призадумі не вгаває питання: що спонукало артистів вишукано-добірного рівня, заслу-

(Закінчення на стор. 3)

Оксана Сон

Китиця бузка

(Лист до батька)

I

Дорогий, любий мій Тату!

Сьогодні дивний ранок. Ще так ніколи мені не хотілося прокидатися, не хотілося розплющувати очі, щоб ще хоч мить затриматись у тому дивному стані спокою і добра. Ще хоч на крихітну, на частинку побуту з Тобою. Так, Ти був у моєму сні. У тому — третьому, що перебирає відпочинок людини над досвітком. Кажуть, він найкоротший, бо в кожну мить може „обірватися" від найслабшого звуку, навіть пісні ранкової пташки, але він найпам'ятніший, бо, прокинувшись, людина пам'ятає про те, що бачила у сні.

Це було так правдиво — Ти був у мене у гостині! І не знаю — чи тому, що не судилось Тобі завітати та за родинним звичаєм привітати з порога „Дай, Боже, добрий день вашій хаті" і посіяти добро в ній. Я знаю, цього Ти бажав і бажаєш, але нам саме ще Твоїх відвідин щиро бракувало.

Не раз малювала в своїй уяві все це. Мріяла, що настане день, коли прочиняться двері і Ти з порога — усміхнений, щасливий і повний гордости за своїх дітей — увійдеш до нашої господи. І буде це святковий день, повний сонця, музики і усмішок. Просили Тебе на відвідини, а Ти все знаходив дрібні причини, затаюючи головну, не хотів нам несподіваних турбот. Лише тепер я розумію Твої слова, „як треба сильно і по-справжньому любити людину, щоб не завдавати їй ані турбот, ані клопотів..." А може, тепер моя черга на маленькі клопоти заради Тебе...

Отак мені мріялося. Ох, мрії, які ж ви багаті. Здійснились мені лиш у сьогоднішньому сні.

За тутешнім звичаєм повела Тебе зі світлиці до світлиці, через цілий наш „маленький замок". Є тут і кімната для гостей, для рідних, близьких, приятелів, для усіх, хто з добрим серцем приходить у наш дім. Місця вистачить усім, так як „вистачало" у Вашій хаті — крихітній крімнатці у напівпивниці. Ти нікому не відмовив, бо тримався звичаю, що „гість в дім — Бог в дім". Гостив „чим хата багата" навіть тих, хто, як потому виявлялося, не дуже з добрими намірами входив у Твою яскиню. Але зла Ти нікому не пам'ятав, бо знав „від того у світі краще не буде". Щось відмінне було у Твоєму вигляді, ніби Ти і не Ти. Я уважно приглядалася в кожну рису, бо пам'ятала до найдрібнішої ознаки. Однак щось було інше в Твоєму обличчі, Твоїй поставі.

Ти завважив це і... знову та щира незабутня усмішка, тільки Тобі притаманна, трошки стримана, але сердечно-щира, лагідним промінцем ковзнула по моїй душі.

Тепер я знаю... Ти прийшов до мене не тільки з далеких доріг, Ти повернувся з далеких років.

Це відмінне, але, що зберегла моя пам'ять. Середнього росту, плечистий, із загартованими руками від грубої токарки, — це все, на що Тобі „дозволила" жебрацька влада комуни. Зламавши Твою долю, поневоливши Твою свободу, але єдине, що не змогли нелюди Тобі заподіяти — спотворити Твою душу. Туди Ти їх не пустив, бо не міряв життя на їх безвартісний рубель, за партійні блага, не розмінював совісти на мідяні копійки. Ти твердо й переконано відповів, що працю виконуватимеш, бо знаєш, що робиш, а до КПСС ще „не дозрів, не усвідомив її ваги до кінця, але, коли це станеться, зголосишся" —, бо вони Тобі пропонували в примусовому порядку.

Тобі минало 68, а Ти так і „не дозрів", вийшов на заслужений відпочинок, понад 40 літ чесної праці, а спочити Тобі ніяк ще й сьогодні не дають. Ти один з тих небагатьох, хто не витрачав часу на „політ-економії", Ти руками творив справжню економіку — повним робочим днем плюс обробітком городу поза містом. Ти робив те, що був змушений, але не те, що мріяв і чим міг би принести значно більше користи, якщо б Ти тоді був громадянином своєї держави, а не безличного СССР.

Однак, Ти щасливий у Бога, бо Ласкавий Всевишній дозволив Тобі дочекатися своєї держави, незалежної України, в яку Ти вірив і за яку по-своєму боровся тим, що не перейшов на „общєпонятний", виховував і вчив дітей та внуків у нашій вірі, нашій мові, і в прізвищі (в російськомовному варіянті) настоював писати тверде „ы", на якому вони собі ламали язики, а Тебе це бавило. Ти боровся й тим, що вірив сам і вселяв ту віру в нас, що здобудемо незалежність і суверенність. Все збулося те, що Ти прорік.

Без вагань, як притаманно Твоїй вдачі на добрі справи, „викупив" своє українське громадянство, бо національність „українець" просто викинули з нового українського пашпорту, не питавши на це Твоєї згоди. Але і це повернеться, твердо вірить твоя невсипуща душа. І хоча це коштувало сповна кількамісячних заробітків, яких ще й на додаток на час не виплачують, потвердив, що до мети треба йти вперто і не питаючи ціни, а непотрібу треба позбуватися. Зрештою Твоїм кредом завжди було, що „важливі речі полагоджуються в першочерговому порядку".

Ми згадували про ті „життєві лекції", які треба було засвоювати на ходу, бо „треба поспішати жити", — це було кличем усієї родини. Ти знову нагадав мені стару добру істину, що від живої людини не можна забрати тільки одного — знання. Ти наполягав, допомагав, радив, як сам умів, здобути цей найдорожчий земний скарб, і строго питав за „святий обов'язок". Переконував, що „випрошена" оцінка — це як лінивому жебракові скоринка, він споживе її в тій хвилі, а в другій — знову буде голодним. Ти був схожим на грозову хмару, коли довідався, що учні моєї кляси постійно зривають лекції української мови й адміністрація школи на це дивиться „крізь пальці". Вперше я почула дивне слово „отак ростять яничарів", а тоді „Тобі не вільно цього робити, розумієш, донечко, не вільно перед Богом і людьми..." Я пробувала розуміти Тебе, але це було на шкоду відносин з ровесниками.

(Продовження буде)

МИНУЛОГО ТИЖНЯ СЕКРЕТАР Департаменту оборони Вілліям Коген, не зважаючи на давньоминулі промахи генерала Дгжозефа Ралстона підтримав його кандидатуру на становище начальника об'єднаних штабів американських збройних сил. Свій крок він оправдував тим, що час покласти край нагінці статевого переслідування серед персоналу збройних сил країни, бо це є корисно. Одначе для багатьох поступовання В. Когена виявився дискримінуючим і примінениям подвійних стандартів, як взяти до уваги такі ж промахи інших нижчих рангою старшин чи звичайних вояків і тому його гостро скритикували різні політики. Для заспокоєння всіх Білий Дім у п'ятницю, 6-го червня, підкреслив, що остаточне вирішення кандидатури на згадане становище зробить Президент.

ПРЕЗИДЕНТ РОСІЇ БОРІС ЄЛЬЦИН минулого тижня у п'ятницю, 6-го червня, відвідував Санкт Петербург і виступаючи там з промовою сказав, що російський народ повинен вирішити чи забальзамований мумії, одного з творців комунізму і вождя російської революції Владіміра Леніна, час справити християнський похорон. Він уважає, що референдум про те чи усунути забальзамоване тіло з мавзолею, повинен відбутися осінню, бо в іншому випадку це ще більше загострить ситуацію між реформістами і комуністичною опозицією. Б. Єльцин також підкреслив, що його стан здоров'я після серцевої операції, запалення легенів і кількамісячної рекуперації прийшов до нормального, що є пострахом для скорумпованих урядовців.

Китай і Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

дання у зв'язку з візитою в Україну віцепрезидента Тайвану — провінції, що відокремилася від Китаю в 1949 році в результаті громадянської війни.

Останнім часом пожвавилися також стосунки Росії і Китаю. Москва не змогла перешкодити поширенню НАТО і тому почала дивитися на схід у пошуках потенційних союзників.

Результатом же візити Чи Хаотяна до Києва, можливо, стане те, що в Україну почнуть приїжджати китайські військові спеціялісти на працю і стажування, сказав В. Мухін.

Травестія...

(Закінчення зі стор. 2)

жених вагомістю свого мистецького „я", зійти з Парнасу високого артизму? В ім'я чого дозволили собі спуститися до кабаретних „інтермедій", до травестії клясики українського письменника, якому Т. Шевченко предсказав: „Будеш, Батьку, панувати поки живуть люди"... Чи хтось підказав, що тільки у такому знікчемнілому виді нам буде тут, у діяспорі, сприятливіша „Наталка Полтавка"? Та ж ми привезли на чужину спогади із-перед чимало років про клясику Котляревського і чекали на неї в Нюарку, як на „євшан-зілля", включно з учнями Школи Українознавства, бо де ж їм тут побачити те, що вони читали, що ми їх навчали. Побачили, але не те, що ми навчали, бо не було у нас „інтермедій"...

Але, скажіть чому? Адже в „Наталці Полтавці" І. Котляревського не бракує свіжого завжди дотепу, у дусі культури народу Котляревського. Чому б достойним артистам не покористуватись тільки дотепом твору Котляревського, щоб залишити нам на роки спогад про щедевр, про вміннях артистів і професіоналізм, їхню високу талановитість у царині мистецтва слова і культури клясики. Це моя дружня порада і, може, і прохання... невмирущого Івана Котляревського.

І. Дибко-Филипчак
Ратерфорд, Н. Й.

ВІДЗНАЧЕННЯ

30-ЛІТТЯ ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКВИ св. ВОЛОДИМИРА

в Ґлен Спей, Н.Й.

відбудеться

22-го червня 1997 р. о год. 11-ій ранку

Архиєрейською Службою Божою,

яку відправить

Преосвященний Владика

ВАСИЛЬ ЛОСТЕН

в сослуженні о. митрата

ІВАНА ТЕРЛЕЦЬКОГО і

о. ІВАНА ТИХОВИЧА

Після Служби Божої святковий бенкет з мистецькою програмою на оселі УБСоюзу „Верховина"

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ
1. УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА
СТАНИЦЯ НЮ-ЙОРК
БРАТСТВО "БРОДИ-ЛЕВ"
ОХОРОНА ВОЄННИХ МОГИЛ

З А П Р О Ш У Є

ПОБРАТИМІВ КОЛ. ВОЯКІВ 1. УД УНА
КОМБАТАНТСЬКІ І МОЛОДЕЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ
ТА ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО

НА

ТРАДИЦІЙНУ ЗЕЛЕНО-СВЯТОЧНУ СОБОРНУ ПАНАХИДУ ЗА ПОЛЯГЛИХ ВОЯКІВ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА,

ЯКУ ВІДПРАВИТЬ

о. ІВАН ТИХОВИЧ
ПАРОХ УКРАЇНСЬКОЇ, КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
ТА о. ПРОТОПРЕСВІТЕР НЕСТОР КОВАЛЬ
ПАРОХ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
В ҐЛЕН СПЕЙ, НЙ

БІЛЯ СИМВОЛІЧНОЇ МОГИЛИ
НА ОСЕЛІ УБС "ВЕРХОВИНА"

В НЕДІЛЮ 15. ЧЕРВНЯ 1997.Р. ГОД. 11:30 РАНО

Владика Всеволод у Чикаґо

Постановою Собору Єпископів Української Православної Церкви в ЗСА Архиєпископ Всеволод був призначений на становище Архиєпископа Чикаґо та Західньої Епархії.

На цей час Владика Всеволод перебуває в процесі переходу до міста свого призначення та уже активно приступив до виконання своїх обов'язків опіки над своєю паствою та відповідальностями в його Епархії. Владика очолив у катедрі Святого Рівноапостольного Князя Володимира всі великодні святкування, які відбулися згідно з нашою традицією, з торжественними відправами, чудовим співом катедрального хору „Боян" та великою кількістю присутніх вірних.

Генеральний консул Кирик поділився з Владикою рядом питань, які торкались церковної ситуації в Україні. Обговорювалось про підготову до 2000-ліття Різдва Христового в Україні та указ Президента про створення Організаційного комітету для відзначення ювілею. Також було порушено тему Другого світового форуму українців, що відбудеться в Києві 22-24-го серпня та здійснення поєднання православних церков.

Генеральний консул також поінформував Владику про зустріч міністра закордонних справ Геннадія Удовенка з Патріярхом Вартоломеєм, яка відбулася при кінці квітня в Стамбулі.

На фото (справа): консул Ю. Павлов, генеральний консул Віктор Кирик, Владика Всеволод, інж. Святослав Личик і консул Ю. Лазарев.

В днях 6 і 7-го травня, на запрошення Чикаґської дієцезії Римо-Католицької Церкви, Владика Всеволод взяв участь в урочистій інсталяції новопризначеного Архиєпископа Джорджа для Чикаґо, репрезентуючи свою Епархію УПЦеркви.

9-го травня Архиєпископ Всеволод зложив першу свою візиту представникові Уряду України, генеральному консулові в Чикаґо Вікторові Кирикові. Генеральний консул привітав гостя, поздоровив його з новим призначенням та побажав успішної праці. Присутні при зустрічі були також консулі Ю. Лазарев, Ю. Павлов і інж. Святослав Личик, який супроводив Владику.

Зі своєї сторони Владика Всеволод познайомив присутніх з життям та працею Церкви в діяспорі та про заплановану поїздку в Україну на початку липня цього року. На тему підготови в Україні відзначення 2000-ліття, Владика повідомив, що в короткому часі письмово висловить свій коментар та думки пов'язані з організацією цього ювілею.

Зустріч відбулася в надзвичайно дружній і діловій атмосфері з взаємопобажаннями на успіхи. Обидві сторони висловили бажання тісної співпраці.

С. Л.

„Зникли..."

(Закінчення зі стор. 2)

в дуже добрих місцях і не слід би їх втратити.

Написав я це в надії, що знайдуться люди, що зрозуміють потребу і конечність усіма зусиллями затримати ці наші громадські надбання. Це не аж так важко створити вічний фонд (Endowment fund), з приходів якого можна буде забезпечити втримання даних нерухомостей. Коли ці будинки в Сарселі будуть мати запевнене існування, їх можна використати для різних цілей — чи для Наукового Товариства ім. Шевченка, чи Національної Академії Наук України, чи Інституту дослідів України, чи (як це мають нині по цілому світі — Дім Ґете) використати як Дім Шевченка, де б можна довідатися про Україну, покористуватися українськими книжками або вислухати доповідь на культурно-освітню тему. Тепер, коли Україна починає займати своє належне місце в колі держав, такого роду інституції для України дуже потрібні. Що у майбутньому не творилося б, які наукові чи культурні установи не поставали б, — вони не зможуть існувати без приміщень. А раз ми вже ці приміщення маємо, — зробім все можливе, щоб їх затримати в українських руках.

II КУРІНЬ УПС „ТІ ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ"
у глибокому смутку повідомляє своє членство і приятелів, що 3-го квітня 1997 р. відійшла в Торонто на Вічну Ватру членка нашого Куреня

сл. п.

пл. сен. кер.

ТОНЯ ГОРОХОВИЧ

інж.-аґроном, мгр філософії, одна із провідних постатей Українського Пласту, довголітня виховниця, педагог, редактор пластових журналів „Ґотуйсь" і „Пластовий шлях", письменниця, літературознавець, журналістка, відзначена Шевченківською відзнакою і св. Юрієм в золоті, голова УПЛДМ в роках 1990-1996.

Тіло її спочило згідно з тугою її всього життя у рідному селі Межиріччі на Волині, поруч її батьків.

Замість квітів покійна просила складати датки на освіту дітей-сиріт на Волині, або на „Серце і книжка". Чеки висилати до курінного скарбника Марти Салик; 87-11 Eliot Ave., Rego Park, N.Y. 11374.

Родині на її рідній Волині складаємо глибокі співчуття.

КУРІННИЙ ПРОВІД

Діяльність Інформаційного Бюра ЗУАДК

Інформаційне Бюро Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, засноване в січні ц.р., вже чотири місяці обслуговує українців, які останніми роками прибули до ЗСА, і тих, які тимчасово перебувають у ЗСА на відвідинах. Зґадана обслуга у формі порад є безкоштовна.

Інформаційне Бюро ЗУАДК безплатно помагає новоприбулим до ЗСА в таких справах: еміґраційні проблеми, продовження леґального перебування в ЗСА, одержання „зеленої картки", отримання права їзди автомобілем, набуття картки соціяльного забезпечення, отримання картки платника податків, допомога в пошуках затруднення, відкриття ощадностевих рахунків (конт) в банках та отримання медичного або дентистичного забезпечення.

Інформаційне Бюро ЗУАДК веде Управа в складі: інж. Методій Борецький, член Екзекутиви ЗУАДК — голова, експерт еміґраційних справ адвокат д-р Андрій Міхняк і член Екзекутиви ЗУАДК Віра Андрейчик — члени.

Бюро відкрите кожної другої і четвертої суботи місяця від 10-ої години ранку до 12-ої години полудня, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111. Додаткові інформації можна одержати, телефонуючи на число (215) 728-1630, факсом на число (215) 728-1631, або пишучи на вище подану адресу.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ГАЛІ ДУДИ

ПОМИНАЛЬНІ ВІДПРАВИ
відбудуться у церквах:

св. Пророка Ілії (Бремптон, Онтаріо) — 11-го червня 7:00 веч.;
св. Юра (Едмонтон, Альберта) — 12-го червня;
Пресвятого Серця (Бінґгемптон, Н.Й.) — 12-го червня 8:00 ранку;
св. Михаїла (Гартфорд, Конн.) — 15-го червня 10:30 ранку;
Христа Царя (Бостон, Масс.) — 15-го червня 8:30 ранку.

Вічна їй пам'ять!

РОДИНА І ДРУЗІ

Пожертви можна складати на HALYA DUDA MEMORIAL FUND Children of Chornobyl Relief Fund, 272 Old Short Hills Rd., Short Hills, NJ 07078.

Ділимося сумною вісткою, що в четвер 5-го червня відійшла у вічність на 92-му році життя наша найдорожча СЕСТРА і ТІТКА

бл. п.

ЛЮБА з КЛЮФАСІВ МОСЕВИЧ

ПАРАСТАС — неділя 8-го червня, год. 7:30 веч. в Union Funeral Home, 1600 Stuyvesant Ave., Union, N.J.

ПАНАХИДА — понеділок 9-го червня, год. 9:00 ранку.

СЛУЖБА БОЖА — 9:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., відтак похоронні відправи на цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

брати — ЕМІЛЬ КЛЮФАС з родиною
— СВЯТОСЛАВ КЛЮФАС з родиною
сестри — МАРТА ДОБЕРЧАК з родиною
— ТЕОДОЗІЯ САВИЦЬКА з родиною
братові — МАРІЙКА КЛЮФАС з родиною
— ВІКТОРІЯ КЛЮФАС з родиною
— КСЕНЯ ДРАГАН з родиною
— ІВАН КЛЮФАС з родиною
та ближча і дальша родина.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в п'ятницю 6-го червня на 98-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБА, ПРАБАБА, ПРА-ПРАБАБА і СВАХА

бл. п.

МАРІЯ КЛАПІЩАК-СУХОВИЧ

нар. в Делятині на Гуцульщині.

ПАРАСТАС в понеділок о год. 7-ій веч.

ПАНАХИДА у вівторок 10-го червня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в середу 11-го червня о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишила у глибокому смутку:

сина — ВОЛОДИМИРА КЛАПІЩАКА з дружиною НАТАЛКОЮ і дітьми та внуками
доньки — ІРИНУ ОСТАПЧУК з мужем ПЕТРОМ, дітьми і внуками
— АННУ СЕКРЕТУ з мужем СТЕФАНОМ
— ОЛЮ ГАНКЕВИЧ з мужем о. митратом РОМАНОМ
дітей і внуків покійної дочки ОЛЕНИ ЧЕРНЯТОВИЧ
сваху — СОФІЮ ХОВЗУН
та родину в ЗСА, Канаді, Україні, і Польщі.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого найдорожчого МУЖА, ТАТА і ДІДУСЯ

св. п.

інж. ВАСИЛЯ ПОЛЕГЕНЬКОГО

який упокоївся 5-го травня 1997 р. у Ґлен Спей, Н.Й. і є похований в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ
в п'ятницю 13-го червня в церкві

св. Володимира, Ґлен Спей, Н.Й. о год. 10-ій ранку;
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. о год. 11:30 ранку.

Про молитви за спокій душі покійного просить

РОДИНА

У ПЕРШУ ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
смерти найдорожчого МУЖА, БАТЬКА, ДІДА ПРАДІДА і невіджалуваного найстаршого БРАТА

бл. п.

БОГДАНА БОБИЛЯКА

ур. 1.VIII.1914 р., + 31.V.1996 р.
учителя у селі Зарічне, Жидачівський район,
була відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ
7-го червня 1997 р. о год. 7:30 ранку
в українській католицькій церкві св. о. Миколая
у Пассейку, Н.Дж

Просимо рідних і знайомих згадати покійного у своїх молитвах.

сестри — ТЕОДОРА з родиною
— ОКСАНА
внук — СТЕПАН БОБИЛЯК
родина в Україні.

5-го травня 1997 р. на 84-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча МАТИ, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ФРАНЯ ГАЙДУКЕВИЧ-ЧАРТОРИНСЬКА

ПОХОРОНЕНО покійну 14-го травня 1997 р. у Франції.

У глибокому смутку залишила:
дочок — ЄВГЕНІЮ та НАДІЮ
синів — МИХАЙЛА, БОГДАНА, ДАНИЛА з родинами
ближчу і дальшу родину в ЗСА, Франції й Україні.

У Великодний тиждень, в четвер 1-го травня 1997 р. з волі Всевишнього, на 96-му році свого страдницького, трудолюбовиго життя, заснула вічним сном, заосмотрена найсвятішими Тайнами, наша рідна МАТУСЯ, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ

св. п.

НАДІЯ ВАХНІНА

нар. в с. Устивиця, Полтавщина, в родині о. протопресвітера Я. Станіславського, вдова по Олексійові, розстріляному НКВД в 1938-му році, учителька.

В 40-ий день відходу в „кращий світ" нашої улюбленої „Бабці Наді" висловлюємо найбільшу вдячність, з глибини душі родині, друзям і всім, хто відвідував любу нашу Матусю в часі її недуги, хто показав своє велике серце по відношенні до св. п. мами, як і до нас, у хвилинах необ'ємного смутку.

Особлива подяка о. митратові В. Мельнику за відвідування мами Надії в лікарні (як і о. митр. Н. Столярчукові та о. митр. д-рові Іванові Тилявському), за єлеопомазання, за уділення найсвятіших Тайн, за присутність в останній хвилині земного життя любої матусі і молитви над відходячою у вічність душею; за проведення похоронних відправ в співслуженні з Всечеснішими отцями: о. митр. Н. Столярчуком, о. митр., Т. Форостієм, о. митр. д-ром Іваном Тилявським.

За безконечні китиці квітів (як у часі хвороби дорогої мами, так і в часі прощання покійної на вічний спочинок), за молитви, за таку чисельну участь під час похоронних обрядів, за безкорисне вживання залі Осередку св. Андрія (в Норт Порті, Фла.), за приготування такої обильної тризни, за несення домовини, за переведення збірки на ґуманітарні цілі, в пам'ять дорогої мами.

Хай Господь милосердний обдарує вас, родино, друзі і приятелі своїми найобильнішими ласками, а ми навіки вам всім вдячні.

Загальна збірка	$ 2,545.00
На висилку „Просвітам" укр. книжок	635.00
На Служби Божі	150.00
На фонд „Дітей Чорнобиля"	145.00
На бібліотеку при Осередку св. Андрія	45.00
На Український Музей в Ню Йорку	25.00
Решта	1,545.00

призначено на Україну (церкви, сиротинці).

В невимовному смутку:
дочка — Галина і зять д-р ВОЛОДИМИР КОРОЛЬ
внук — МИРОН МАГМЕТ з дружиною ГАРЛІ і
правнук — ЛЕСИК МАГМЕТ
ближча і дальша родина, приятелі, друзі.

Доповнення до репортажу про загальні збори УСЦАК 1997 року

При вичисленні письмових привітів, що їх подав голова УСЦАК М. Стебельський, в репортажі був пропущений привіт від Спортової Комісії СКУ з Торонто, Канада. В списку перевибраної Управи УСЦАК слід додати Олександра Напору, на позицію фінансового секретаря.

Редакція „Спортових Вістей"

Фінансовий звіт Спортово-Олімпійського Фонду УСЦАК на терені Метро-Дітройт

(Від серпня 1992 до 30-го вересня 1996 рр.). Зібрано усіх пожертв на суму **9,935.00 дол.** Прихід з відсотків **230.11 дол.** Разом: **10,165.11 дол.**

Видатки

4/19/93 р. Передано до каси Централі УСЦАК **1,000.00 дол.**

1/18/94 р. Переслано до каси Централі УСЦАК **3,400.00 дол.**

3/22/96 р. Оплачено митну кару на кордоні Канади за перевіз Олімпійських сорочок НОК-Україна М. Дахнівським **346.00 дол.**

3/22/96 р. Передано репрезентантці НОК України Лярисі Барабаш-Темпл в Атланті **3,654.00 дол.**

10/18/96 р. Переслано до каси Централі УСЦАК **1,600.00 дол.** Разом: **10,000.00 дол.** Балянс на контах: „Сам". **98.75 дол.** „Буд". **66.33 дол.** Разом: **165.11 дол.** Загальна сума, збірки і відсотки: **10,165.11 дол.**

Володимир Кізима

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Олімпієць і чемпіон УСЦАК Рон Карнаух успішно закінчив медичну школу

Рон Карнаух — учасник Олімпіяди в Барсельоні, багатократний першун плавання в ЗСА і на міжнародній арені, минулорічний чемпіон плавацьких першостей УСЦАК, чоловий плавак УСВТ „Чорноморська Січ", успішно закінчив медичну школу УМДНДЖ. Приймаючи диплом між іншими 1200 градуантами, Рон з жалем відзначив, що його великим бажанням було б, щоб при цій важливій нагоді був присутній його батько, пок. Петро Карнаух. Я певний, сказав Рон, мій батько споглядає сьогодні, можливо, в сльозах... Як відомо пок. Петро Карнаух помер в Барсельоні на фатальну серцеву атаку, саме перед рішальним виступом в запливі його сина Рона. Ця нагла смерть улюбленого батька була причиною, чому Рон не здобув тоді Олімпійської медалі. Йому вже було не до плавання в цьому дні.

Рон Карнаух, між іншим, робив старання виступити на Олімпіяді в Атланті в збірній України; на жаль, через ускладнені формальності, в основному в Україні, це йому не вдалося. Не зважаючи на свій вік (30 років), минулого місяця Рон взяв участь у світових плавацьких першостях в Швеції, де здобув дві бронзові медалі в запливах 200 і 400 метрів в змінному стилі.

Управа УСВТ „Чорноморська Січ" щиро привітала свого чолового плавака з його черговим осягом, цим разом з набуттям нової професії. Треба відзначити, що до цього осягу у великій мірі причинився власник бейсболової дружини в Ню Йорку „Янкі", Джордж Штайнбренер, який виділяв Ронові щедрі стипендії.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Напередодні відплатних змагань з Німеччиною

В суботу, 7-го червня ц. р., на Олімпійському стадіоні в Києві відбудеться вирішальна зустріч футбольних репрезентацій України і Німеччини у відбірковій серії за першенство 9-ої Европейської підгрупи.

Як вже відомо, в першій зустрічі, що пройшла в Гамбурґу, збірна Німеччини здобула перемогу вислідом 2:0. Після цього футбольна репрезентація Німеччини наблизилася в показнику табелі ігор до лідера 9-ої підгрупи, зайнявши друге місце. Чергова зустріч в столиці України може остаточно вирішити долю першого місця в групі і разом з цим запевнити участь лідера у фінальній серії ігор за чемпіонат світу, що пройдуть в наступному році у Франції. Мільйони любителів цього спорту в Україні і в діяспорі з великим зацікавленням очікують на цю футбольну зустріч.

Йдеться про три дуже цінні точки, які може принести перемога. Україна досі відбула 7 змагань, в яких здобула 13 точок; Німеччина — 5 змагань, і має на своєму конті 11 точок. Після зустрічі з Німеччиною репрезентація України має ще відбути змагання (20-го серпня) з Альбанією в Києві і (10-го листопада) на виїзді у Вірменії. Збірна Німеччини має залеглу зустріч на виїзді в Північній Ірляндії і три змагання у себе з репрезентаціями Портуґалії, Вірменії і Альбанії. Крім Німеччини та України кандидатом на лідера є теж репрезентація Портуґалії, що досі відбула 7 змагань, здобувши 9 точок, і займає в показнику табелі ігор 3-тє місце.

В міжчасі у футбольних колах України футболісти збірної України спричинили тривогу, коли в зустрічі 7-го травня з репрезентацією Вірменії добилися тільки ремісу, тобто втратили дві цінні точки. Але вірменські футболісти справили вже несподіванки Портуґалії і Північній Ірляндії, з якими теж добилися ремісових вислідів. Ось чому зустріч Україна—Німеччина вважається головною в цій серії.

О. Твардовський

Показник табелі ігор 6-го чемпіонату України після 24-ої рунди

	Ігор	Точок
1. „Динамо" Київ	24	59
2. „Ворскла" Полтава	25	48
3. „Шахтар" Донецьк	24	47
4. „Дніпро" Дніпропетровське	24	46
5. „Карпати" Львів	25	42
6. „Таврія" Симферопіль	25	38
7. „Чорноморець" Одеса	25	37
8. „Зірка" Кіровоград	24	35
9. „Нива" Тернопіль	24	35
10. „Металург" Запоріжжя	24	31
11. „ЦСКА" Київ	24	26
12. „Прикарпаття" Івано-Франківське	25	26
13. „Торпедо" Запоріжжя	24	23
14. „Кривбас" Кривий Ріг	25	22
15. „Кремінь" Кременчук	25	21
16. „Нива" Вінниця	25	14

Олена Вітриченко чемпіонкою Европи

Щойно відбулися змагання в ритмічній гімнастиці за чемпіонат Европи в Петрасі, Греція. Згідно з вислідами, Олена Вітриченко, яка в минулій Олімпіяді в Атланті здобула бронзову медалю, цим разом виборола звання абсолютної чемпіонки Европи. Катерина Серебрянська, золота медалістка Олімпіяди в Атланті, вийшла третьою і здобула бронзову медалю.

Станіслав Рибальченко чемпіоном Европи у важкій атлетиці

У змаганнях Европейського чемпіонату у важкій атлетиці, що проходили в Хорватії, звання чемпіона у ваговій категорії 99 кг. здобув Станіслав Рибальченко, який показав вислід в сумі двоборства — 390 кг.

Олег Чумак у ваговій категорії 91 кг. показав вислід 382,5 кг. і здобув бронзову нагороду.

Дальші успішні виступи збірних відбиванки

Продовжуються відбіркові ігри чоловічої і жіночої збірних за вхід до фінального Европейського турніру, що відбудеться в Голляндії. В чергових виступах групи „Д" збірна чоловіків України подолала в Понта Дельґада, Портуґалія, репрезентацію Портуґалії 1:3 /8:15, 15:7, 15:10). Після цього репрезентація України переїхала до столиці Хорватії Загребу, де відбула зустріч і перемогла збірну Хорватії вислідом 3:0 (15:11, 15:11, 15:5). До завершення цього відбіркового турніру в групі „Д" залишилося ще три змагання. Україна зустріне в Харкові репрезентації Портуґалії і Хорватії. Обидві ці збірні теж відбудуть між собою змагання. Для здобуття першого місця Україні вистачить здобути перемогу з португальцями.

Показник табелі ігор групи „Д"

1.	Україна-6 ігор	12 точок
2.	Мадярщина-8	12
3.	Портуґалія-6	11
4.	Хорватія-6	8
5.	Данія-8	8

Жіноча репрезентація України на виїзді в Еспанії перемогла господарок вислідом 1:3 (16:14, 10:15, 15:11, 15:11). У себе вдома в м. Черкасах, українки подолали репрезентанток Еспанії вислідом 3:0 (15:10, 15:3, 15:9). Після цього українки премогли збірну Греції 3:0 (15:9, 15:5, 15:3). Покищо Україна у відбірковій підгрупі „С" займає перше місце, але ще має залеглу зустріч в Греції і Латвії. Від вислідів у цих зустрічах залежить, чи жіноча збірна України ввійде до фінального турніру за чемпіонат Европи.

ПОДІЇ

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

Кергонксон, Н.Й. — Тут на кортах Союзівки, відпочинкової оселі Українського Народного Союзу, від п'ятниці, 4-го липня, до неділі, 6-го липня, Український Лещетарський Клюб влаштовує тенісові змагання УСЦАК—СХІД. Реєстрація в п'ятницю, 4-го липня, в 12-ій год. вполудне, а початок змагань в 1-ій год. по полудні. Оплата: юньйори 10 дол., а дорослі 15 дол. Провідник змагань — Юрій Савчак. Трофеї уфондовані Рамада готелем з Іст Гановер, Н. Дж.

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

ЯКІВ ОНДУСЬКИЙ член УНС Відд. 292-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя Дітройті, Миш. помер 10-го березня 1997 року на 82-му році життя. Нар. 15-го липня 1914 року в Йорквилл, Огайо. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Ліліяну, дочок Мері Катерину і Лілі, синів Миколу, Івана, Якова Павла, Тимотея і Теренса; внуків Марію, Тару, Соню, Якова Арона, Джеклин, Джеред, Сару, Адама, Аліцію, Ребекку, Келлі, Ерін, Кайл, Меґен і Христофера. Похорон відбувся 13-го березня 1997 року на цвинтарі Мт. Калварі у Вілінґ, В.В.

Вічна Йому Пам'ять!

Ірена Прийма, секр.

МИХАЙЛО КОВАЛЬ член УНС Відд. 106-го в Чикаґо, Ілл. помер 26-го грудня 1996 року на 80-му році життя. Нар. 25-го жовтня 1916 року в селі Викоти, Україна. Залишив у смутку дружину Павлину, синів Романа з дружиною Марією і синком Михайлом, Николу з дружиною Клавдією і донечкою Ларисою, трьох братів і сестру з родинами в Україні, похресницю з родиною в Україні, ближчу і дальшу родину в ЗСА, Україні, Бразилії, та незабутнього друга в Канаді. Похорон відбувся 30-го грудня 1996 року з церкви св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл. відтак на цвинтар св. о. Миколая.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар